

Vergaderjaar 2011–2012

33 000 V

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2012

Nr. 158

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 juli 2012

In mijn brief van 20 mei 2011 (ref. 32 500 V, nr. 186) over het plan van aanpak voor het ontsluiten van OS-gegevens, heb ik aangegeven begin 2012 een besluit te nemen over de tweede fase van dit traject. Hierbij informeer ik u over de uitvoering van deze tweede fase. Tevens informeer ik u over de voortgang van de uitvoering van de moties van de Kamerleden El Fassed/de Caluwé (motie 33 000 V, nr. 50) over het ontsluiten van beschikbare data van programma's op het gebied van ontwikkelingssamenwerking bij maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en bedrijven en van Kamerlid El Fassed (motie 33 000 V, nr. 100) over het ontwikkelen van applicaties om de ontsloten data hanteerbaar en bruikbaar te maken.

Transparantie van OS-gegevens is tijdens diverse overleggen onderwerp van discussie geweest met uw Kamer. Moties waarin verzocht werd om een start te maken met het verder ontwikkelen van open data zijn door mij als ondersteuning van beleid gezien. Transparantie van OS-gegevens komt de effectiviteit en kwaliteit van onze hulp ten goede. Het belang van transparantie wordt dan ook door velen onderschreven, zoals onder andere bleek tijdens de *4th High Level Forum on Aid Effectiveness* (HLF4) in Busan (november 2011). De afspraken zoals gemaakt tijdens de *Accra High Level Forum on Aid Effectiveness* (2008) om tijdig en regelmatig de gegevens over ODA uitgaven en geplande ODA geldstromen te publiceren zijn in het *Busan Partnership for Effective Development Co-operation* herbevestigd.

Om deze openheid en transparantie te bewerkstelligen is in februari 2011 een gezamenlijke internationale standaard overeengekomen binnen het *International Aid Transparency Initiative* (IATI) (zie: <http://iatistandard.org/>). Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft in september 2011 na het VK als tweede bilaterale donor de actuele activiteitengegevens in deze standaard openbaar gemaakt. Mede hierdoor neemt Nederland op de

zogenaamde Aid Transparency Index van de hulp-watchdog *Publish What You Fund* nu de vierde plaats en is hiermee de meest transparante bilaterale donor. Sinds september 2011 heeft de implementatie van IATI een grote vlucht genomen. Naast Nederland en het VK publiceren op dit moment 55 andere organisaties actuele OS-informatie binnen de IATI-standaard (zie: <http://iatiregistry.org/>). Het betreft hier zowel bilaterale donoren (o.a. Zweden, Australië, Finland), als multilaterale organisaties (o.a. WB, ADB, EU, UNDP) en internationale NGO's/foundations (o.a. Oxfam GB, the Hewlett Foundation, the Global Fund). Vanuit het perspectief van het vergroten van de effectiviteit en kwaliteit van de hulp staat ook bij verschillende Nederlandse NGO's het openbaar maken van gegevens in de IATI standaard hoog op de agenda. Begin maart publiceerde SPARK als eerste Nederlandse NGO haar gegevens binnen de IATI standaard. Ook de grotere NGO's zijn bezig concrete stappen op dit terrein te zetten. Daar waar mogelijk en gewenst stimuleert het Ministerie van Buitenlandse Zaken deze inspanningen door het delen van de eigen ervaringen met het implementeren van deze standaard.

Met de toename van het aantal organisaties zowel in Nederland als internationaal die binnen deze standaard OS-gegevens publiceert neemt ook het gebruik van deze gegevens toe. Hiertoe zijn over de afgelopen maanden verschillende toepassingen ontwikkeld om deze data om te zetten naar leesbare en voor het publiek bruikbare informatie. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft een actieve en stimulerende rol vervuld in het bewerkstelligen van deze toepassingen. Het gaat hier om applicaties voor mobiele telefonie zoals de door de NCDO uitgegeven One World applicatie *Where Does My Aid Go?* (te vinden in de Android Market of App Store) of websites zoals de door AKVO ontwikkelde site *openaid.nl* (<http://openaid.nl>). Ook andere organisaties hebben de ontwikkeling van Apps gestimuleerd die gebruikt kunnen worden voor het ontsluiten van (Nederlandse) open OS-informatie.

Tevens zijn internationale organisaties zoals de Development Gateway bezig met het ontwikkelen van toepassingen waarbij de gepubliceerde activiteiten gekoppeld worden aan de geografische locatie van uitvoering. Hiermee wordt het voor de overheid en de bevolking van betrokken landen zichtbaarder waar welke donor werkzaam is. Als onderdeel van de tweede fase van het open data traject zal het Ministerie actief deelnemen aan dit initiatief. Verder maken meer en meer datajournalisten gebruik van de gepubliceerde gegevens. Ook hier speelt het Ministerie een stimulerende rol. Een belangrijke volgende stap in het open data traject is het verder betrekken van publiek en overheid in ontwikkelingslanden bij het gebruik van deze data. Samen met organisaties uit o.a. Kenia en Tanzania wordt gekeken naar de mogelijkheden voor concrete toepassingen van de open data voor de bevolking in deze landen, ter bevordering van transparantie en accountability.

Met het publiceren van OS-gegevens heeft Nederland een belangrijke eerste stap gezet in het implementeren van de IATI standaard. Deze standaard bevat echter meer functionaliteiten dan nu worden gepubliceerd. Voor deze fase 2 functionaliteiten is een analyse gemaakt van de toegevoegde waarde voor de effectiviteit en kwaliteit van de Nederlandse hulp en de inschatting van de organisatorische en technische complexiteit om de eisen te realiseren. Tevens is hierbij gekeken naar de «volwassenheid» van de IATI standaard, met andere woorden of de standaard volledig is uitgekristalliseerd of dat nog veranderingen te verwachten zijn. Op basis van deze analyse is de aard en de omvang van IATI fase 2 bepaald, die zal bestaan uit de volgende functionaliteiten: planningscijfers op activiteitsniveau, geografische locatie van activiteiten en algemene beleidsinformatie uit OS gerelateerde documenten zoals beoordelingsdo-

cumenten van activiteiten en meerjarige strategische plannen. Bij publicatie van deze documenten zal uiteraard rekening gehouden worden met de vertrouwelijkheid van de informatie. Ondanks de zeer hoge toegevoegde waarde van de functionaliteit «resultaten op activiteiten-niveau» zal deze pas geïmplementeerd kunnen worden nadat er internationaal afstemming heeft plaatsgevonden over de te hanteren standaard. Deze discussie loopt nu nog. Rekening houdend met de technische complexiteit van deze tweede fase verwacht ik dat eind van dit jaar bovengenoemde functionaliteiten opgeleverd kunnen gaan worden. Een uitzondering hierop wordt gemaakt voor het publiceren van documenten aangezien we hier aan willen sluiten bij het bredere digitaliseringsprogramma van het ministerie ten behoeve van het Document Management Informatie Systeem. De realisatie van deze functionaliteit zal hierdoor in 2013 plaatsvinden. Met de invoering van deze tweede fase zal Nederland een van de belangrijke internationale voortrekkers blijven op het terrein van open data en transparantie binnen ontwikkelingssamenwerking.

De staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
H. P. M. Knapen